

Artikel van de maand maart 2008

**Familiaal voorkomen van ADHD en verslaving:
verschillende erfelijkheidspatronen ontward!**

**Biederman J, Petty CR, Wilens TE, Fraire MG, Purcell CA, Mick E, Monuteaux MC,
Faraone SV.**

**Familial risk analyses of attention deficit hyperactivity disorder and substance use
disorders.**

American Journal of Psychiatry. 2008 Jan; 165(1): 107-15.

PubMed link:

http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/18006872?ordinalpos=4&itool=EntrezSystem2.PEntrez.Pubmed.Pubmed_ResultsPanel.Pubmed_RVDocSum

Al veel langer is bekend dat ADHD en verslaving vaak samen in families voorkomen, maar de (gemeenschappelijke en individuele) erfelijke factoren en patronen die hieraan ten grondslag liggen, zijn nog niet opgehelderd. Bij dit onderzoek hebben de auteurs van de Harvard-groep in Boston gebruik gemaakt van het uitgebreide patiënten-cohort, dat zij al jaren vervolgen. Deze keer zijn ze op systematische wijze het voorkomen nagegaan van ADHD en van verslaving (onderscheiden in alcohol-afhankelijkheid als drugsverslaving) in de families van hun patiënten (de probands) en in de families van een controlegroep.

Dit leverde een aantal opvallende conclusies op:

- ADHD in de proband was steeds gekoppeld aan een fors verhoogd risico op ADHD bij de familieleden, los van eventuele verslavingscomorbiditeit (dit wist u al)
- ADHD in de proband voorspelde ook verslavingsproblemen bij familieleden, met name drugverslaving (een bevestiging van eerdere bevindingen)
- drugsverslaving bij de controle-probands verhoogde het risico op ADHD bij familieleden (opnieuw een bevestiging van eerdere bevindingen)
- alcoholafhankelijkheid bij familieleden werd enkel voorspeld door de aanwezigheid van alcoholverslaving bij de ADHD-proband (en niet door ADHD alleen: en dit is wel nieuw)

- zowel alcoholafhankelijkheid als drugsverslaving komen duidelijk – als aparte stoornissen – in families voor, zonder aanwijzingen voor gemeenschappelijke erfelijke risicofactoren (en dit is ook een sterke conclusie).

Met dit onderzoek heeft de Biederman-groep een belangrijke bijdrage geleverd in de ontrafeling van de door hen benadrukte *bidirectionele comorbiteit* van ADHD en verslaving. De belangrijkste bevinding is dat alcoholverslaving en drugsverslaving bij ADHD toch wel twee aparte aandoeningen zijn:

- het patroon van samengaan van ADHD en drugsverslaving past beter bij een *gemeenschappelijke genetische basis met variabele expressie*.

- de associatie van ADHD met alcoholverslaving is dan weer beter te verklaren met een model van *twee onafhankelijke erfelijke aandoeningen*.

Zoals altijd is verder onderzoek zeker gewenst, maar dit artikel heeft alvast een opvallend en belangrijk spoor opgeleverd. Wordt dus vervolgd.

Pieter-Jan Carpentier